

DOSSIER DE PREMSA

servei educatiu de l'alt empordà

museu Empordà

MUM/E Museu Memorial de l'Estí

Empòries Museu d'Arqueologia de Catalunya

Col·labora: Generalitat de Catalunya Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

UNA COMARCA DE MUSEU

Una comarca de Museu... Un itinerari escolar per gaudir de l'Alt Empordà a través dels seus museus amb una oferta educativa consolidada i de qualitat.

L'Alt Empordà és un territori ric en patrimoni natural, cultural, agrícola, pesquer, gastronòmic, artístic i industrial. Lloc de pas, d'acollida, obert al mar i a la muntanya. Una mostra d'aquesta riquesa queda palesa en la diversitat de museus que hi trobem.

Què volem... redescobrir els valors i aprenentatges d'aquest entorn per aproximar-los als centres educatius de la comarca. Volem oferir al professorat un recurs que els faciliti la tasca educativa, apropant el seu l'alumnat a una nova manera d'aprendre, conèixer i respectar l'entorn més proper.

Què suggerim... un itinerari escolar per gaudir de l'Alt Empordà on l'alumnat, durant la seva etapa d'escolarització, conegui els museus que es troben a la comarca.

Per aquest motiu s'han seleccionat i seqüenciat un seguit d'activitats didàctiques que facilitin l'aprenentatge en funció del currículum escolar i la nova mirada competencial.

Una nova mirada... volem propostes educatives atrevides, professionals, engrescadores que ens condueixin a l'excel·lència en tots els seus camps. Us animem a sumar-vos a aquesta iniciativa de llarg recorregut per descobrir aquesta complicitat entre els museus i l'escola a través d'un itinerari ple de sorpreses.

Amb aquest proposta, gaudirem, aprendrem i sobretot mirarem la comarca de l'Alt Empordà amb uns altres ulls.

LA HISTÒRIA

Aquesta acció s'emmarca dins d'un projecte de col·laboració més ampli *Museus comarcals en xarxa amb el Servei Educatiu de l'Alt Empordà*, en el que ja fa un temps que s'està treballant, i que té per objectiu establir canals per a la realització de projectes en xarxa amb un marcat caràcter educatiu que contribueixin a la divulgació i a l'aprofundiment en el coneixement de la comarca de l'Alt Empordà a través dels seus museus.

En el marc d'aquest projecte es desenvoluparan un seguit d'actuacions durant el període 2009 –2011 per tal d'unificar recursos i criteris de gestió en benefici de les diferents parts i establir paràmetres d'eficàcia pel que fa a la creació i difusió dels diferents projectes educatius que en aquests moments es duen a terme a la comarca i altres que puguin sorgir. Alguns exemples d'aquesta iniciativa són: l'edició d'un suplement mensual al Setmanari Empordà en relació al món educatiu on els museus tenen cabuda, beques per a Treballs de Recerca per part de cada museu, participació al TramunTEC...

ELS OBJECTES DEL PROJECTE

El projecte s'ha plasmat en un desplegable de la campanya i en una caixa de vuit jocs de taula col·leccionables i personalitzats per a cada museu:

- Desplegable de la Campanya¹:

Adreçat a les escoles amb la intenció que s'hi pugui exposar de manera permanent: a partir d'una imatge principal amb la comarca com a referència, s'ubiquen sobre el plànol els diferents museus i col·leccions. Cada museu disposa d'una explicació a l'interior del desplegable on es presenten les seves activitats.

¹ Adjunt en pdf

- **Col·leccionable: Una comarca de museu / jocs lúdicoeducatius**

El joc ha estat al llarg de la història de la humanitat un dels elements clau per a entendre i gaudir el món que ens envolta. Nens i nenes, artistes, escriptors, filòsofs, economistes i un llarg etcètera han utilitzat el joc com a font de plaer i saber.

Amb el projecte “Una comarca de Museu” s’ha cregut interessant acompanyar aquest itinerari amb la selecció d’alguns dels jocs de taula més coneguts per a gaudir a l’escola i en família.

Per aquest col·leccionable s’han escollit els jocs més versàtils, de regles senzilles i fitxes fàcils de trobar. Al tauler de joc es descobreixen els continguts que l’alumnat trobarà durant la visita al museu.

El col·leccionable consta de 8 jocs que s’aniran aconseguint a mesura que l’alumnat i l’escola vagin visitant i completant cadascun dels museus que es troben dins de l’itinerari.

Paraules en joc – Museu del Joguet de Catalunya. Figueres

La Siga – Museu de l’Empordà. Figueres

L’Escala – Ecomuseu – Farinera. Castelló d’Empúries

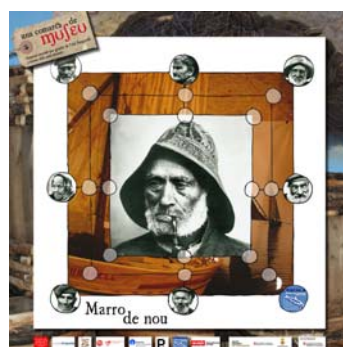
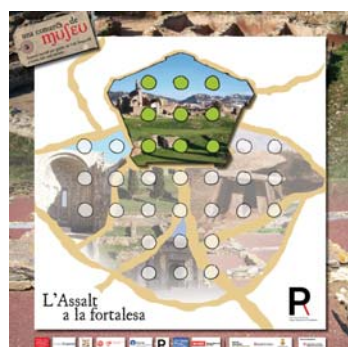
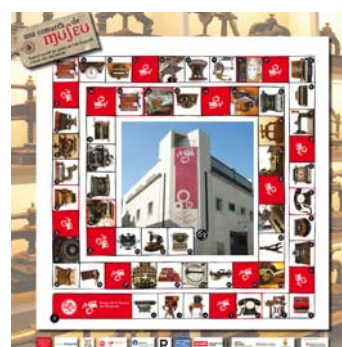
L’Oca – Museu de la Tècnica de l’Empordà. Figueres

L’Alquerc – Museu d’Arqueologia de Catalunya – Empúries. L’Escala

Assalt a la fortalesa – Espai Cultural la Ciutadella. Roses

Morro de nou – Museu de l’Anxova i de la Sal. L’Escala

Sopa de Lletres – Museu Memorial de l’Exili. La Jonquera

OBJECTIUS DEL PROJECTE:

- Definir un Itinerari escolar recomanat que serveixi com a guia estructurada per tal que els centres educatius de la comarca i de Catalunya visitin els museus.
- Posar a l'abast del professorat una eina que els faciliti la tasca educativa i els proposi els recursos que trobaran al territori proper.
- Establir línies de col·laboració entre les entitats participants i el Servei Educatiu de l'Alt Empordà que obrin la via a futurs projectes de treball en xarxa.
- Augmentar i fidelitzar els centres educatius de la comarca que visiten les entitats patrimonials del territori.
- Despertar en els alumnes el reconeixement del valor patrimonial de l'equipament que estan visitant i de les necessitats de conservar-lo
- Convertir els tallers en espais d'experimentació i adquisició de coneixements a través de l'acció directa de l'alumne sobre l'activitat que desenvolupa.
- Atendre els interessos específics de cada centre educatiu
- Oferir programes específics per cada nivell educatiu.

ENTITATS PARTICIPANTS:

SERVEI EDUCATIU DE L'ALT EMPORDÀ (SEAE)

Els Serveis Educatius són òrgans de suport permanent a la tasca docent dels i les mestres, dels professors i professores i dels centre educatius, que es constitueixen en nuclis de dinamització pedagògica, d'orientació psicopedagògica, de recerca de noves metodologies i d'acostament de l'escola a l'entorn.

Serveis educatius de zona: centres de recursos pedagògics (CRP), els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) i els equips d'assessorament en llengua i cohesió social (ELIC).

Serveis educatius específics: Camp d'Aprenentatge d'Empúries (Cd'A), els centres de recursos educatius per a discapacitats auditius i alumnes amb trastorns greus del llenguatge (CREDA) i el centre de recursos educatius per a discapacitats visuals (CREC).

MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA. FIGUERES

Inaugurat l'any 1982 i gestionat per la Fundació Privada Museu del Joguet de Catalunya / Figueres, hi ha 5.000 peces exposades, d'una col·lecció de més de 10.000 jocs i joguets. S'hi poden veure els que havien pertangut a personalitats tan conegudes com els germans Anna Maria i Salvador Dalí, Federico García Lorca, Joan Miró, Joan Brossa, Quim Monzó, Ernest Lluch, Antoni Tàpies, Salvador Puig Antich, Pascal Comelade, Terenci Moix, Frederic Amat, Pere Casaldàliga... També es pot visitar un espai dedicat als vint primers anys de Salvador Dalí, amb els seus joguets, postals en moviment i fotografies de l'àlbum familiar, i la sala Tot és per Tocar, on es pot recordar les estones lúdiques de quan els visitants eren infants.

Activitats proposades:

- **Juga i crea** (adreçada a alumnes de P4)
- **Gaudeix i aprèn** (adreçada a alumnes de 4art de primària)

MUSEU DE L'EMPORDÀ. FIGUERES

El Museu de l'Empordà és una institució multidisciplinària dirigida a la recerca, conservació i difusió del patrimoni cultural, local i comarcal que organitza i presenta exposicions i activitats, dedicant una especial atenció a les exposicions de caire patrimonial i a la creació artística contemporània, a la que es dediquen bona part de les mostres temporals. La col·lecció permanent del museu ofereix un repertori plural, aplegant tant peces representatives de l'art empordanès (Blanquet, Dalí, Reig, Massanet, Vallès...) com peces d'especial relleu dins el panorama artístic català (Sorolla, Casas, Mir, Nonell, Gargallo, Tàpies, Cuixart...).

Activitats proposades:

- **Els colors amics** (adreçada a alumnes de P5)
- **Aprèn a mirar el paisatge** (adreçada a alumnes de 1r d'ESO)

ECOMUSEU-FARINERA DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

La Farinera és un ens autònom municipal de l'Ajuntament de Castelló que va obrir al públic per primera vegada el 1998.

S'aixeca sobre l'antic molí del Mig, un dels tres molins fariners que hi havia a la vila medieval de Castelló d'Empúries. La visita a la Farinera ofereix un recorregut pels seus espais fabrils que permet descobrir diversos aspectes temàtics: el pas del molí a la farinera, el complex procés productiu de la transformació del blat en farina a partir del sistema austrohongarès, la font d'energia que fa funcionar tota la fàbrica i les característiques essencials de la matèria primera i dels productes que se n'obtenen.

Activitats proposades:

- ***El pa de l'obrador a la taula*** (adreçada a alumnes de 1er de primària)
- ***El petit moliner*** (adreçada a alumnes de 2on ESO)

MUSEU DE LA TÈCNICA DE L'EMPORDÀ. FIGUERES

El Museu de la Tècnica de l'Empordà de la Fundació Padrosa és una institució que va obrir les seves portes el juny de 2004, amb la voluntat de ser referent de divulgació científica i cultural de Figueres. Acull la col·lecció privada de Pere Padrosa Puignau i Margarita Pierre Mallo.

A partir d'objectes del museu, el visitant pot descobrir les transformacions que van permetre el pas d'una societat artesanal a una d'industrial, expliquen la història del s. XIX i part del XX.

Activitats proposades:

- ***Dos + dos = quatre*** (adreçada alumnes de 2n de primària)
- ***Els orígens del món actual*** (adreçada a alumnes de 3r ESO)

MUSEU D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA- EMPÚRIES. L'ESCALA

Museu i jaciment arqueològic de titularitat pública gestionat per la Generalitat de Catalunya. L'any 1908 es van iniciar les excavacions i 1916 es va inaugurar el museu.

El Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries (MAC-EMPÚRIES) promou la preservació, conservació, investigació i difusió del patrimoni arqueològic del jaciment grecoromà d'Empúries. Empúries és un referent històric per al nostre país i, a la vegada, un referent museístic i arqueològic internacional. El MAC-Empúries és un dels museus més antics de Catalunya i un dels més emblemàtics pel seu paper històric. És un centre de referència internacional pel que fa a l'arqueologia clàssica i un dels museus d'arqueologia més visitats del nostre país.

Activitats proposades:

- ***Taller de Mosaics. Opus Musivum*** (adreçada a alumnes de 3r de primària)
- ***Les pedres també parlen*** (adreçada a 1r de Batxillerat)

ESPAI CULTURAL LA CIUTADELLA DE ROSES

És un recinte arqueològic de 139.000 m² on conviuen les petjades dels pobles que han habitat aquest espai des de fa 2500 anys. El Museu de la Ciutadella, inaugurat el 2004, explica la seva història mostrant cinc blocs: Els orígens i la cultura megalítica, La colònia grega de Rhode, Baixa Romanitat, Roses Medieval i Roses Moderna amb la construcció de la fortalesa renaixentista. En la actualitat es segueixen campanyes arqueològiques periòdiques que posen de relleu l'immens patrimoni que encara queda per descobrir.

Activitats proposades:

- **Parlem de grecs, romans, monjos i soldats** (adreçada a alumnes de 4rt de primària)
- **Ruta megalítica** (adreçada a alumnes de 1r d'ESO).

MUSEU DE L'ANXOVA I LA SAL. L'ESCALA

El museu de l'Anxova i de la Sal de l'Escala, es va inaugurar el 2006 i és una institució dedicada a la recuperació i difusió del patrimoni cultural de la població i en particular a la gran tradició pesquera i saladora del poble des dels seus orígens.

El museu també porta a terme, conjuntament amb l'Arxiu Històric del municipi, una intensa activitat cultural que abraça tots els aspectes de la història del poble.

Per altra banda, l'any 2007 es va restaurar i museitzar una antiga casa de pescadors dels segles XVIII i XIX, Can Cinto Xuà. El museu també organitza la Festa de la Sal que des de 1997 rememora el que era un dia de la vida quotidiana a l'antic port de l'Escala amb l'arribada d'un vaixell carregat de sal i una mostra d'oficis mariners.

Activitats proposades:

- **Xalem amb l'anxova** (adreçada a alumnes de 5è de primària)
- **Com s'inspirava i escrivia Víctor Català?** (adreçada a alumnes de 2n de Batxillerat)

MUSEU MEMORIAL DE L'EXILI (MUME). LA JONQUERA

Aquest museu de recent creació (inaugurat el 2008 i integrat en la xarxa d'Espais de Memòria de Catalunya del Memorial Democràtic) té com a objectius principals la divulgació de la història —juntament amb la preservació de la memòria— de l'exili republicà que va originar el desenllaç de la Guerra Civil espanyola (1936-1939). Tot i que l'exili republicà, vinculat a l'Europa de la Segona Guerra Mundial i a la llarga lluita contra la dictadura franquista, és l'eix temàtic del museu, també es té en compte que l'exili és un fenomen d'abast universal.

En conseqüència, es presenta l'exili com una constant històrica que ha afectat i segueix afectant grans col·lectius d'homes, dones i infants arreu del món. Per al museu i el seu servei educatiu, resulta primordial l'assumpció d'aquest punt de vista que connecta el passat amb el present. Per tant, a banda del coneixement històric, la formació crítica de la ciutadania, mitjançant el foment d'una consciència cívica i la difusió de valors democràtics, es considera un aspecte clau entre els diversos propòsits del centre museístic.

Activitats proposades:

- **Notícies de l'exili** (adreçada a alumnes de 6è de primària)
- **Rutes de l'exili** (adreçada a alumnes de 4rt d'ESO)